

Artur Karasiński

Katedra Bałkanistyki
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Krótką charakterystyka bałkańskich portali internetowych, blogów i stron internetowych poświęconych tematyce bałkańskiej

W czasie, kiedy świat informacji przekazywanej w formie elektronicznej swobodnie konkuruje z tradycyjną formą przekazu, a właściwie można pokusić się o stwierdzenie, że już dawno ją zdystansował, nie sposób oprzeć się wrażeniu, że ktoś niezaznajomiony z obsługą komputera i surfowaniem po stronach WWW traci wiele z tego współczesnego, nowoczesnego świata – właściwie już e-swiata. Obszar zainteresowania każdą, bez względu na dziedzinę, sferą funkcjonuje w świecie internetowym i nie ma już dzisiaj w tym nic dziwnego. Nie inaczej jest w przypadku Bałkanów, fascynującego obszaru w południowo-wschodniej Europie, który budzi zainteresowanie licznych badaczy: kulturoznawców, językoznawców, podróżników, historyków, geologów i wielu innych specjalistów czy miłośników najróżniejszych dziedzin, których nie sposób tu wszystkich wymienić. Internet umożliwia przecież oprócz dostępu

This work was supported by the Polish Ministry of Science and Higher Education.

Competing interests: no competing interests have been declared.

Publisher: Institute of Slavic Studies PAS.

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 3.0 PL License (creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/), which permits redistribution, commercial and non-commercial, provided that the article is properly cited. © The Author(s) 2015.

do informacji i jej wymiany także łączenie się na wiele sposobów ludzi wokół wspólnej pasji, daje też możliwość wyrażania siebie.

Krótką charakterystyką portali i stron o tematyce bałkańskiej nie jest z pewnością wykazem wszystkich wartościowych i interesujących miejsc w sieci, gdzie Bałkany stanowią tzw. *word in focus*. Jest to jedynie krótki, w zasadzie subiektywny, wykaz opatrzony zwięzłą recenzją, który ma za zadanie zachęcić do ich odwiedzenia czy też ułatwić poszukiwanie informacji. Możliwe, że czytelnik zwiąże się też z jakimś portalem czy blogiem na dłużej, do czego serdecznie zachęcam. Muszę też podkreślić, że poniższa charakterystyka dotyczy w głównej mierze polskojęzycznych portali i stron internetowych, choć naturalnie główne niepolskojęzyczne portale zostaną w opisie uwzględnione.

Niewątpliwie jedną z najważniejszych rozbudowanych stron polskojęzycznych o tematyce bałkańskiej jest **balkanistyka.org**: <http://balkanistyka.org/>. Wpisuje się ona niewątpliwie w definicję tematycznego portalu internetowego i jako taki zasługuje właściwie na miano „rodzynka” wśród polskojęzycznych stron. Ten ciekawy, rozbudowany portal bałkanistyczny cieszy się już kilkuletnią obecnością w sieci, gdyż funkcjonuje nieprzerwanie od marca 2011 roku. Prowadzony jest regularnie i – co ważne – jest także systematycznie aktualizowany, a w mediach internetowych jest to oczywiście niezwykle istotne. Dobrym pomysłem twórców portalu było stworzenie poszczególnych podredakcji odpowiedzialnych za konkretne kraje bałkańskie i związane z nimi zagadnienia (bieżące wydarzenia polityczne, społeczne i kulturalne). Artykuły są tłumaczone z popularnych informacyjnych portali bałkańskich (tzn. portali danych krajów bałkańskich, np. albański portal: koha.net czy serbski: politika.rs)¹. Nie brakuje jednak także autorskich tekstów, analiz, relacji z różnego rodzaju imprez, podróży po Bałkanach itp. Portal jest bardzo rozbudowany, cechuje go spora ilość zakładek uporządkowanych tematycznie: Bałkany, Kultura, Społeczeństwo, Polityka, Gospodarka, Polska i Bałkany, Patronat i Baklava. Prawie każda z zakładek rozwija jeszcze dość sporą listę podtematów. Poszukując artykułów na dany temat, z pewnością nie będziemy zdezorientowani. Portal można zatem podsumować jako dobry, obszerny, ciekawy, ale też, co chyba najważniejsze, merytoryczny.

Poszukując informacji o tematyce bałkańskiej wśród polskich stron internetowych, z pewnością należy zainteresować się internetowym wydaniem

¹ Bałkańskie portale informacyjne poszczególnych krajów bałkańskich zostaną wymienione poniżej.

dziennika **Rzeczpospolita**: <http://www.rp.pl/temat/96606.html> (dział [zakładka] Świat/Europa/Bałkany). Jest to oczywiście jedna z ważniejszych pozycji dziennikarskich na polskim rynku, zarówno tradycyjnym, jak i internetowym. Dziennikarze popularnej „Rzepy” prezentują zawsze aktualne, wiarygodne informacje z tego regionu Europy. W wersji internetowej znajdziemy z pewnością więcej wiadomości dotyczących Bałkanów, w głównej mierze bieżące informacje polityczne, mające znaczenie dla świata, Polski i geopolityki w ogóle. Nie brakuje też artykułów o tematyce społecznej. Rzadziej publikowane są teksty dotyczące wydarzeń kulturalnych. Ważniejsze informacje pojawiają się w papierowej wersji dziennika, co warto zaznaczyć, gdyż jest to jedna z niewielu polskich gazet, która śledzi wydarzenia w regionie bałkańskim.

Oprócz poważniejszych w formie portali tematycznych i informacyjnych funkcjonują w sieci tzw. blogi (z ang. *web log* – dziennik sieciowy). Mają one niewątpliwie bardziej osobisty charakter niż portale i służą między innymi wyrażaniu siebie, opowiadaniu o swoich zainteresowaniach, pasjach itp. W polskiej sieci możemy znaleźć kilka interesujących blogów, których tematem przewodnim są Bałkany. Pierwszy wart wymienienia jest blog zatytułowany **Oko na Bałkany**: <http://okonabalkany.blox.pl/html>. Jest to, jak pisze sama autorka, „bałkański blog Agnieszki Skieterskiej”. Blog ciekawy, aktualizowany w odstępach mniej więcej miesiąca, w którym autorka w interesujący sposób nie tylko porusza wydarzenia ważne w kontekście Bałkanów i Polski, lecz prowadzi też notatki z odkrywczych podróży i wizyt w ciekawych miejscach związanych z kulturą i historią poszczególnych narodów bałkańskich. Nie stroni przy tym od komentowania wydarzeń politycznych i społecznych (w jej mniemaniu znaczących dla Bałkanów) czy ogólnie rozumianych stosunków polsko-bałkańskich.

Osoby mniej zainteresowane tematyką dotyczącą bieżących wydarzeń politycznych czy ekonomicznych powinny zainteresować się blogiem „Moje Bałkany”: <http://www.moжебalkany.pl/>. Twórca strony skupia się na przede wszystkim na kulturze, podróżach, kuchni, muzyce itp. Znajdziemy tu ciekawe relacje z podróży po Bałkanach, pełne zdjęć i relacji filmowych. Warto zaznaczyć także przy charakterystyce formy bloga w ogóle, że w dobie rozwoju portali społecznościowych takich, jak Facebook i in., wiele osób wyraża siebie na swoich kontach, traktując je poniekąd jak własne dzienniki i narzędzia komunikacji. Tam też udostępniają swoje treści, multimedia i wpisy z informacjami o ciekawych wydarzeniach kulturalnych. Także część blogerów, w tym oczywiście i miłośnicy Bałkanów, przenoszą swoje wpisy na własne konta na Facebooku.

W Internecie znajdziemy także czasopisma internetowe i tu warto odwiedzić adres: <http://balkanunited.wordpress.com/>. Strona poświęcona w zasadzie wydawaniu czasopisma internetowego „Балканunited”. Ostatni numer dostępny pod adresem: <http://balkanunited.files.wordpress.com/2013/12/nr8.pdf>. Jest to czasopismo studencko-doktoranckie Instytutu Filologii Słowiańskiej UAM. W czasopiśmie czytelnik może znaleźć artykuły poświęcone bałkańskiej kulturze, literaturze i językom. Ciekawy jest także dział „Warsztat tłumacza”, gdzie znajdują się przekłady tekstów i fragmentów dzieł literackich autorów pochodzących z Bałkanów, niepublikowanych wcześniej w Polsce. Ponadto pojawiają się recenzje ciekawych wydarzeń związanych z Bałkanami i reportaże z podróży po tym regionie Europy.

Do grupy czasopism internetowych zaliczymy także tygodnik „Nowe Bałkany”: <http://www.nowebalkany.pl/>. Internetowy tygodnik o szerokiej tematyce bałkańskiej, publikujący ciekawe tłumaczenia tekstów z regionu głównie byłej Jugosławii. Ukazało się do tej pory 10 numerów (dostępne w archiwum: <http://www.nowebalkany.pl/archiwum>). Niestety w 2013 roku redakcja natrafia na problemy i tygodnik zawiesił działalność. Mam nadzieję, że twórcom uda się przezwyciężyć trudności i tygodnik wróci do sieci z nowymi numerami.

Jeżeli ktoś poszukuje w kontekście bałkańskim informacji innego rodzaju, między innymi o konferencjach, o „call for papers”, wydarzeniach, nowych publikacjach, ofertach pracy na Bałkanach, głównie w organizacjach międzynarodowych i na uczelniach, czy nawet poszukuje zakwaterowania w jakimś mieście na Bałkanach, powinien zarejestrować się w tzw. liście mailingowej (subskrypcji) w „Balkan Academic News (BAN)”: <http://www.seep.ceu.hu/balkans/index.html>. Lista zrzesza ponad 1300 uczonych, urzędników, studentów i ludzi, którzy zajmują się bądź fascynują Bałkanami. Niezbędna jest co najmniej podstawowa znajomość języka angielskiego.

Charakteryzując bałkańskie portale internetowe, należy uwzględnić i wyszczególnić duże (międzynarodowe) portale o tematyce bałkańskiej jak „Balkaninsight”: <http://www.balkaninsight.com/> czy „Balkans”: <http://www.balkans.com/>. Są one prowadzone w językach angielskim i bałkańskich.

Szybko i rzetelnie informacje z regionu przekazują też internetowe działy redakcji znanych czasopism np. „The Economist”: <http://www.economist.com/topics/balkan-politics> oraz informujący głównie o polityce i wydarzeniach z regionu „The Southeast European Times Web site”: <http://www.setimes.com/cocoon/setimes/xhtml/sq/homepage/>, gdzie wiadomości podawane są jednocześnie w kilku językach: albańskim, serbskim, chorwackim, bośniackim, greckim, macedońskim i angielskim. Jest to portal sponsorowany przez US EUCOM – Dowództwo Zjednoczonych Oddziałów Sił Stanów Zjednoczo-

nych, prowadzących działania stabilizacyjne w 52 krajach. Portal ten zawiera dużo bieżących informacji podawanych przez miejscowych dziennikarzy na temat sytuacji w regionie, punktów zapalnych, incydentów itp.

Większość organizacji rządowych i pozarządowych (jak np. towarzystwa mające związek z Bałkanami) posiada także własne strony internetowe (lub też promuje się na Facebooku), na których można przeczytać informacje o najważniejszych imprezach i wydarzeniach odbywających się na Bałkanach czy imprezach bałkańskich, organizowanych w Polsce, m.in.:

- Towarzystwo Polsko-Albańskie: <http://www.towpolalb.pl/>
- Towarzystwo Polsko-Kosowskie: https://www.facebook.com/pages/Stowarzyszenie-Polsko-Kosowskie/231400180250596?ref=stream&hc_location=stream
- Stowarzyszenie Przyjaźni Polsko-Serbskiej: <https://pl-pl.facebook.com/StowarzyszeniePrzyjazniPolskoSerbskiej>
- Towarzystwo Polsko-Chorwackie we Wrocławiu: <https://www.facebook.com/TowarzystwoPolskoChorwackie>
- Towarzystwo Polsko-Rumuńskie w Krakowie: <http://www.tpr.pl/>

Powyższa krótka charakterystyka znaczących miejsc internetowych o Bałkanach w polskiej sieci została uzupełniona listą najpopularniejszych bałkańskich portali internetowych poszczególnych krajów bałkańskich. Znajdują się w niej portale informacyjne, kulturalne, ekonomiczne, ogólnorozrywkowe i inne:

Portale bałkańskie

albańskie:

<http://vizionplus.al/>
<http://www.koha.net/>
<http://www.shqiptarja.com/>
<http://www.balkanweb.com/>
<http://mapo.al/>
<http://shekulli.com.al/>
<http://www.panorama.com.al/>
<http://gazeta-shqip.com/>
<http://www.gazeta55.al/>
<http://www.albeu.com/>
<http://www.gazetametropol.com/>
<http://www.24-ore.com/>
<http://www.gazetastart.com/>

<http://www.ikub.al/Lajme/>
<http://www.parajsa.com/>
<http://shkabaj.net/>
<http://www.lajme.gen.al/>
<http://www.kohajone.com/>
<http://www.zeri-popullit.com/>
<http://www.gazetatema.net/>
<http://www.standard.al/>
<http://www.albaniannews.com/>
i inne...

bośniackie:

<http://www.vijesti.ba/>
<http://novovrijeme.ba/>

<http://www.klix.ba/>
<http://www.avaz.ba/>
<http://www.oslobodjenje.ba/>
<http://radiosarajevo.ba/>
<http://www.pogled.ba/>
<http://www.nezavisne.com/>
<http://dnevni-list.ba/web1/>
i inne...

bułgarskie:

<http://www.dnevnik.bg/>
<http://www.politika.bg/>
<http://www.slava.bg/>
<http://www.dnes.bg/>
<http://www.blitz.bg/>
<http://www.novinibg.com/>
<http://www.24chasa.bg/>
<http://topnovini.bg/>
<http://petel.bg/>
<http://www.trud.bg/>
<http://www.kultura.bg/>
<http://www.mediapool.bg/>
<http://www.segabg.com/>
<http://www.novinite.com/>
<http://www.gbg.bg/>
<http://www.abv.bg/>
i inne...

chorwackie:

<http://www.dnevno.hr/>
<http://www.seebiz.net/>
<http://www.novolist.hr/>
<http://www.vecernji.hr/>
<http://www.24sata.hr/>
<http://danas.net.hr/>
<http://www.jutarnji.hr/>
<http://vijesti.hrt.hr/>
<http://www.index.hr/>
<http://dnevnik.hr/>
<http://www.vijesti.hr/>

<http://www.tportal.hr/>
<http://www.1klik.hr/>
<http://www.slobodnadalmacija.hr/>
<http://www.net.hr/>
<http://www.monitor.hr/>
<http://www.vijestiplus.com/>
<http://www.dalmacijanews.com/>
i inne...

czarnogórskie:

<http://www.vijesti.me/>
<http://www.portalanalitika.me/>
<http://www.pobjeda.me/>
<http://rtcg.me/>
<http://www.rtvvijesti.com/>
<http://www.cdm.me/>
<http://aktuelno.me/>
<http://portal24.me/>
<http://www.radiobar.me/>
<http://mne.hn/>
<http://www.bankar.me/>
<http://crna-gora.yuportal.com/>
i inne...

greckie:

<http://cebil.gr/>
<http://www.newsgreece.gr/>
<http://www.in.gr/>
<http://www.toportal.gr/>
<http://www.ethnos.gr/>
<http://ekathimerini.com/>
<http://www.karditsaportal.gr/>
<http://www.eviaportal.gr/>
<http://www.robbly.gr/>
<http://www.newsbeast.gr/>
<http://www.inewsgr.com/>
<http://gr.euronews.com/news/>
i inne...

kosowskie:

<http://www.kosovaonline.info/>
<http://www.gazetaexpress.com/>
<http://www.botasot.info/>
<http://www.kosova-sot.info/>
<http://www.10minuta.com/>
<http://www.zeri.info/>
<http://www.koha.net/>
<http://www.infokosova.net/>
<http://newkosovareport.com/>
<http://www.portalikosovar.com/>
<http://www.indeksonline.net/>
<http://www.evropaelire.org/>
i inne...

macedońskie:

<http://vesti.mk/>
<http://www.mkd.mk/>
<http://evesti.mk/>
<http://www.sky.mk/>
<http://www.sitel.com.mk/>
<http://www.vest.mk/>
<http://www.novamakedonija.com.mk/>
<http://www.utrinski.mk/>
<http://www.alfa.mk/>
<http://24vesti.mk/>
<http://www.24online.mk/>
<http://www.time.mk/>
<http://www.telegraf.mk/>
<http://hl.mk/>
<http://kurir.mk/>
<http://www.ereporter.com.mk/mk-mk/>
<http://www.biznisvesti.mk/>
<http://www.idividi.com.mk/>
i inne...

rumuńskie:

<http://www.romanalibera.ro/>
<http://www.revista22.ro/>
<http://www.zf.ro/>

<http://www.hotnews.ro/>
<http://adevarul.ro/>
<http://www.portaltv.ro/>
<http://www.kappa.ro/>
<http://www.capital.ro/>
<http://www.sapteseri.ro/>
<http://www.home.ro/>
<http://www.rol.ro/>
<http://stirile.rol.ro/>
<http://actualitate.net/>
<http://www.turnucustiri.ro/>
<http://www.presa.ro/>
i inne...

serbskie:

<http://www.rts.rs/>
<http://www.politika.rs/>
<http://www.tanjug.rs/>
<http://www.blic.rs/>
<http://www.b92.net/>
<http://www.vesti.rs/>
<http://www.telegraf.rs/>
<http://www.juznevesti.com/>
<http://www.kurir-info.rs/>
<http://www.vesti-online.com/>
<http://www.danas.rs/>
<http://www.belami.rs/>
<http://e-kultura.rs/>
i inne...

słoweńskie:

<http://www.delo.si/>
<http://www.dnevnik.si/>
<http://vecer.si/>
<http://www.dolenjskilist.si/si/>
<http://www.slovenia.si/>
<http://www.rtv slo.si/>
<http://www.finance.si/>
<http://www.sloveniatimes.com/>

BIBLIOGRAFIA

- All Balkans Home :: Balkan Insight. (b.d.). Pobrano 20 stycznia 2014, z <http://www.balkaninsight.com/en/page/all-balkans-home>
- Archiwum. (b.d.). Pobrano 22 stycznia 2014, z <http://www.nowebalkany.pl/archiwum>
- Balcan Academic News. (b.d.). Pobrano 22 stycznia 2014, z <http://www.seep.ceu.hu/balkans/index.html>
- Balkan politics | Economist – World News, Politics, Economics, Business & Finance. (b.d.). Pobrano 21 stycznia 2014, z <http://www.economist.com/topics/balkan-politics>
- Balkans.com Business News. (b.d.). Pobrano 21 stycznia 2014, z <http://www.balkans.com/>
- Balkan United. (b.d.). Pobrano 21 stycznia 2014, z <https://balkanunited.wordpress.com/>
- Balkan United. Czasopismo studencko-doktoranckie Instytutu Filologii Słowiańskiej UAM. (2013, listopad/grudzień). Pobrano 21 stycznia 2014, z <https://balkanunited.files.wordpress.com/2013/12/nr8.pdf>
- Balkany – Biznes – Kultura – Polityka. (b.d.). Pobrano 20 stycznia 2014, z <http://balkanistyka.org/>
- Balkany – Najważniejsze wiadomości z Bałkanów. (b.d.). Pobrano 20 marca 2014, z <http://www.rp.pl/temat/96606.html>
- mojeBalkany.pl. (b.d.). Pobrano 20 stycznia 2014, z <http://www.mojebalkany.pl/>
- News (SETimes.com). (b.d.). Pobrano 20 stycznia 2014, z <http://setimes.com/cocoon/setimes/xhtml/sq/homepage/>
- Nowe Bałkany. (b.d.). Pobrano 22 stycznia 2014, z <http://www.nowebalkany.pl/>
- OKO NA BAŁKANY :: OkoNaBalkany.pl. (b.d.). Pobrano 21 stycznia 2014, z <http://okonabalkany.blox.pl/html>
- Stowarzyszenie Polsko-Kosowskie. (b.d.). Pobrano 22 stycznia 2014, z <https://www.facebook.com/pages/Stowarzyszenie-Polsko-Kosowskie/231400180250596>
- Stowarzyszenie Przyjaźni Polsko-Serbskiej. (b.d.). Pobrano 22 stycznia 2014, z <https://www.facebook.com/StowarzyszeniePrzyjazniPolskoSerbskiej>
- Towarzystwo Polsko-Albańskie. (b.d.). Pobrano 22 stycznia 2014, z <http://www.towpolalb.pl/>
- Towarzystwo Polsko-Chorwackie we Wrocławiu. (b.d.). Pobrano 22 stycznia 2014, z <https://www.facebook.com/TowarzystwoPolskoChorwackie>
- Towarzystwo Polsko-Rumuńskie w Krakowie. (b.d.). Pobrano 22 stycznia 2014, z <http://www.tpr.pl/>

Krótką charakterystyka bałkańskich portali internetowych, blogów i stron internetowych poświęconych tematyce bałkańskiej

Krótką charakterystyka stanowi wykaz i zwięzłą recenzję wybranych miejsc w sieci, gdzie Bałkany stanowią tzw. *word in focus*. Tekst ma za zadanie zachęcić do ich odwiedzenia lub ułatwić poszukiwanie informacji. Przydatna może okazać się lista najpopularniejszych bałkańskich portali internetowych poszczególnych krajów bałkańskich.

Słowa kluczowe: Bałkany w sieci; bałkańskie portale internetowe; bałkańskie blogi

A Short Review of the Balkan Portals, Blogs and Websites

This review offers a listing and brief account of selected sites available on the net, where 'Balkans' is the word in focus. The text is designed to encourage interested people to visit websites or to facilitate the search for information. It may also be useful because it lists the most popular internet portals of each Balkan country.

Keywords: Balkan websites; Balkan web portals; Balkan blogs

Notka o autorze

Artur Karasiński (artur.karasinski@gmail.com) – adiunkt na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, bałkanolog, sławista. Zajmuje się słowotwórstwem albańskim. Członek Bałkanologicznej Komisji Językoznawczej przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów.

Artur Karasiński, PhD (artur.karasinski@gmail.com) – linguist, lecturer at the Nicolas Copernicus University in Toruń. Research interests: Slavic and Balkan languages. His main research field is Albanian word formation. Member of the Balkan Linguistic Commission of the International Committee of Slavists.